

GASILEC

Glasiło Gasilske zajednice Dravske banovine

Letnik
XL

V Ljubljani, dne 20. novembra 1936

Štev.
11

Izhaja vsak mesec. Posamezna številka 2.50 Din, za inozemstvo 3 Din

Vsebina:

	Stran
1. december	111
Vesti starešinstva Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije	112
Vesti starešinstva Gasilske zajednice za Dravsko banovino	115
Bojni strupi	118
Gasilstvo v službi obrambe pred vodo in pri drugih nesrečah	121
Dopisi.	

G a s i l s k e   č e t e ,   p o z o r !

Nabavite si najcenejše opasače za moštvo in starešine pri direktnem producentu. Vzorec ustreza vsem predpisom in je odobren od Vatrogasnega saveza Kraljevine Jugoslavije v Beogradu pod br. 1114 s dne 7. maja 1935 ter registriran pod br. 29 v Savesni pisarni. — Ob večjem odjemu popust!

»Indus« TOVARNA USNJA IN USNJENIH IZDELKOV
družba z o. z. **Ljubljana, Sv. Petra c. 72**

Založil odbor »Gasilske zajednice za Dravsko banovino«. Odgovorni urednik Jože Turk
Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Franc Štrukelj)

Izhaja mesečno. — Letna naročnina Din 30.—.

KRZNARSTVO IN IZDELOVANJE SLUŽBENIH ČEPIC
MARTIN OREHOVC

CELJE, Gosposka ulica 14

Gasilci, kupujte samo prvovrstno izdelane gasilske čepice
Velika zaloga čepic, naramnic in vseh gasilskih potrebščin
Prosim, v primeru potrebe nikakor ne prezrite moje tvrdke

Vsak zaveden Slovenec
zavaruje edinole pri naši domači

Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani

požar, vlom, steklo, zvonove, jamstvo, nezgode, življenje in v
»Karifas«-oddelku: posmrtnino, doto in starostno preskrbo

Centrala: V Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 19. — Lastna palača.
Telefon šte. 2521 in 2522.

Podružnica: V Celju, palača Ljudske posojilnice.

Glavno zastopstvo: V Mariboru, Loška ulica šte. 10. — V Novem mestu,
Ljudska posojilnica.

Krajevni zastopniki v vseh farah.

Gasilske čete,
pozor!

Preden si nabavite potrebne cevi, Vas
vljudno vabim, da si ogledate mojo zalogo
normalnih gasilskih cevi
najfinejše kakovosti, izdelke slovite češke
tovarne H. Klinger, za katero imam samo-
prodajo za vso Slovenijo. Cevi je preizkusila
komisija gasilske zajednice Dravske bano-
vine v Ljubljani in nabavo istih priporoča

IVAN N. ADAMIČ
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 31

Velika zaloga: Gumiranih cevi vseh
vrst, gumiranih spiralnih sesalnih cevi.
Normalne spojke iz la medenine itd.
Najnižje cene! Zahtevajte ceniki!

Maribor, Vetrinjska 20
Celje, Kralja Petra 33

Samoprodaja gasilskih cevi!

1. december

Leta 1918. je bilo. Odposlanstvo južnih Slovanov, ki so bili v avstro-ogrski monarhiji, je tega leta stopilo 1. decembra pred blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in v imenu teh južnih Slovanov zaprosilo tedanjega regenta, naj zedini vse južne Slovane — Srbe, Hrvate in Slovence v eni, novi, močni in bratski državi Jugoslaviji. Ta dan sta prvič zavihrali v Beogradu na jamborh kraljevega dvorca poleg s slavo ovenčane srbske zastave tudi slovenska in hrvatska zastava v znak, da so se združili trije slovanski narodi v mlado, a zato močno državo pod žezlom velikega kralja Petra I. Osvoboditelja, ki ga je tedaj že zastopal njegov sin, naš poznejši vladar Aleksander.

Rojstni dan Jugoslavije! Kakor obhajamo veseli rojstne dneve svojih, kakor se veselimo ob rojstnem dnevu svojega vladarja, prav tako se veselimo in radujemo ob rojstnem dnevu države, ki nas je združila v močno in silno enoto, v državo bratov, ki hočejo v ljubezni storiti vse, da ta država raste, se razvija in zraste v državo, ki jo bodo morali upoštevati vsi po svetu.

Na enem gotovo najvažnejših točk in ozemelj v Evropi je nastala nova, slovanska država. To ni šlo v račune nasprotnikom, ki so se vedno trudili, da nastanek ali pa obstoj te države onemogočijo. Najrazličnejši interesi so se križali na tem ozemlju in v oni dobi po svetovnem požaru, ki je bila razburkana in nejasna, so mislili, da bodo ta kos razdelili med se in znova tlačili narode, ki so tako željno že čakali svobode, ki so se trudili, toliko žrtvovali in toliko storili za državo, ki ji je temelje postavil naš evangelist Krek. V tem kaosu je pa zrastle popolnoma zavestno in odločno tu nova enota, država treh narodov, ki hočejo življenja, dela in razvoja, ki pa hočejo braniti svoje pravice, svoje svobodo in svojo državo z vsemi sredstvi in močmi!

Tudi sedaj se še marsikdo ne more popolnoma sprijazniti z mislijo, da smo tukaj mi južni Slovani, mi Slovenci, Srbi in Hrvati, ki si hočemo v delu, ljubezni in bratstvu graditi svojo boljšo bodočnost. Tudi sedaj smo še tu trn nekaterim v peti! Pa nič zato! Dejstvo je, da smo tu in to se ne da spremeniti!

Danes ob osemnajstem rojstnem dnevu svoje države, naše Jugoslavije, izpovedujemo vsemu svetu, da nam je ta država, ki so jo naši veliki možje leta 1918. ustanovili, zgradili pa v dolgoletnih borbah, sveta, da jo bomo čuvali in branili do svojega zadnjega diha, če bi kdo kdajkoli hotel poseči po tej zemlji ali pa narodom, ki bivajo v bratski slogi in ljubezni v tej državi, škodovati! Čeprav je to ena najmlajših držav v Evropi, moramo danes znova trditi, da združuje preizkušene, vztrajne in močne ljudi! Da je to enota, ki jo nobene intrige in napadi ne morejo razbiti, kajti družijo jo ljubezen bratov, ki je silnejša od jekla!

Tudi mi gasilci se zavedamo svoje dolžnosti, ki jo imamo do svoje mlade države! Danes ob njenem osemnajstem rojstnem dnevu zopet jasno in odločno izpovedujemo: za pravice in dobrobit svoje mlade države Jugoslavije se bomo borili, dokler bomo živeli; po naročilu, ki nam ga je poslal iz daljne Francije naš veliki Vitez, ko je umiral tam daleč od domovine, bomo čuvali Jugoslavijo vedno, vedno!

JVM.

Vesti starešinstva gasilske zveze kraljevine Jugoslavije

Iz seje starešinstva Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije, ki se je vršila
28. oktobra 1936.

Starešina g. dr. K a s t e l čita odloke ministrstva za telesno vzgojo naroda
O. Br. 6362, 6364 in 6365 — s katerimi je razrešena dosedanja uprava in
starešinstvo gasilske zveze in je postavljena nova uprava in starešinstvo.

V ostalem je bila seja posvečena notranji ureditvi zveze in so bile stavljene
vse važne točke iz dnevnega reda. Sklenjeno je bilo, da se »Vatrogasnemu
Vjesniku« izplača kot podpora 30.000 Din.

Gospod minister za telesno vzgojo naroda je izdal sledeči odlok:

»Na podlagi § 63. Zakona o organizaciji gasilstva kraljevine Jugoslavije
iz leta 1933. je bila postavljena uprava Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije,
odnosno starešinstvo Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije, in v smislu § 90.
istega zakona, kakor tudi pozneje razrešenim in na njihova mesta novo-
imenovanim članom je iztekel rok mandata in se ni doseglo niti najpotrebnejše,
t. j. izvedba volitev v vseh zajednicah in v župi Beograd-Zemun-Pančevo in
po teh tudi v zvezno upravo, zato po t. 1. in 2. § 62. Z. o o. g.

o d l o č a m :

da se starešinstvo in uprava Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije, ki je bila
postavljena z odlokom ministrstva za telesno vzgojo naroda pod št. O.
Br. 3720/33 od 20. oktobra 1933, kakor tudi kasneje dopoljnjeni člani stare-
šinstva in uprave

r a z r e š i j o :

1. Matić dr. Milan, kot starešina in član uprave,
2. Snoj Franc, kot podstarešina in član uprave,
3. Lekić Peter, kot generalni sekretar,
4. Pintar Ilija, kot vrhovni inspektor gasilske službe,
5. Musek Ljudevit, kot glavni urednik zvezinega lista,
6. Bijelić Stojan, kot član uprave,
7. Ing. Čaudarević Milorad, kot član uprave,
8. Ing. Dražić Jozo, kot član uprave,
9. Jenko Josip, kot član uprave,
10. Dr. Kodre Anton, kot član uprave,
11. Kramberger Franc, kot član uprave,
12. Ing. Lukas Fabijan, kot član uprave,
13. Milutinović Živko, kot član uprave,
14. Nikolajević Dragutin, kot član uprave,
15. Dr. Pavičić Ivan, kot član uprave,
16. Ing. Popović Borivoje, kot član uprave,
17. Ing. Seifert Joisp, kot član uprave,
18. Šapinac Stevan, kot član uprave,
19. Trstenjak Dragutin, kot član uprave,
20. Vić Pavle, kot član uprave.

Istočasno v smislu § 75. in v zvezi s § 63. Zakona o organizaciji gasilstva

p o s t a v l j a m

začasno upravo in starešinstvo:

1. Kastel dr. Dušan, poveljnik Pgč Beograd I, za starešino Gasilske zveze,
2. Žagar Stanka, starešino gasilske zajednice za Savsko banovino za I. podstarešino Gasilske zveze,
3. Snaj Franca, tajnika Pgč Gornja Radgona, za II. podstarešino Gasilske zveze,
4. Šel Jaroslava, uradnika Gasilske zveze, za generalnega sekretarja Gasilske zveze,
5. Pintar Ilija, zč. predsednika Pgč Brčko, za vrhovnega inspektorja gasilske službe,
6. Museka Ljudevita, podstarešino Gasilske zajednice za Dravsko banovino, za člana uprave,
7. Bijelića Stojana, starešino Gasilske zajednice za Vrbasko banovino, za člana uprave,
8. Jenko Josipa, člana Pgč Ljubljana, za člana uprave,
- 9.
10. Kodre Antona, člana Pgč Ljubljana, za člana uprave,
11. Kramberger Franca, člana uprave Gasilske župe Maribor, za člana uprave,
12. Dražić Josipa ing., podstarešino Gasilske zajednice za Zetsko banovino, za člana uprave,
13. Marković Stevana, I. podstarešino gasilske župe Beograd - Zemun - Pančevo, za člana uprave,
14. Lukas Fabijana ing., starešino Gasilske zajednice za Primorsko banovino, za člana uprave,
15. Popović Borivoja ing., starešino Gasilske zajednice za Vardarsko banovino, za člana uprave,
16. Jandrašić Srečka, starešino gasilske župe Bjelovar, za člana uprave,
17. Vukelić Viktorja, blagajnika Gasilske zajednice za Savsko banovino, za člana uprave,
18. Lončar Franja, sekretarja Gasilske zajednice za Savsko banovino, za člana uprave,
19. Korkut Hamdija, I. podstarešino Gasilske zajednice za Drinsko banovino, za člana uprave,
20. Nikolajević Dragutina, starešino Pgč Kragujevac, za člana uprave,
21. Kol Franca, starešino gasilske župe Bela Crkva, za člana uprave.

Novoimenovana začasna uprava in začasno starešinstvo ima nalogo v smislu § 75. Zakona o organizaciji gasilstva opravljati najnujnejše in neodložljive posle, a se istočasno strogo ravnati po § 51. istega zakona, da v zakonitem roku izvede volitve za stalno upravo.

S sporočilom tega odloka odločujem, da nova uprava in starešinstvo takoj prevzame svoje dolžnosti, o izvršitvi in o predaji poslov naj se mi poroča.»

Zraven tega prosimo, da sprejmete na znanje v celoti zgornjo rešitev s tem, da je mesto predstavnika za Moravsko banovino v upravi zveze ostalo za sedaj izpraznjeno.

Istočasno vam sporočamo, da je namesto g. dr. Aleksandra Štefanovića, odposlanca Min. za tel. vzgojo naroda, delegiran v upravo in starešinstvo g. ing. Milivoj Vuk Aračić, načelnik omenjenega ministrstva.

Na osnovi §§ 66. in 75. Zakona o organizaciji gasilstva je sklenilo starešinstvo Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije na svoji seji dne 9. novembra 1936, **da se razreši celokupno starešinstvo in osrednji odbor Gasilske zajednice za Dravsko banovino, in to:** Turk Josip, kot starešina zajednice; Cerer Anton, kot podstarešina; Musek Ljudevit, kot podstarešina; Pristovšek Stanislav, kot tajnik; Pristovšek Franc, kot namestnik tajnika; Mikuž Zdravko, kot blagajnik; Engelbert Gostiša, kot namestnik blagajnika; Bulc Franjo, kot član osred. odbora; Fajdiga Franc, kot član osred. odbora; Gologranc Konrad, kot član osred. odbora; Guček Franc, kot član osred. odbora; Košir Franc, kot član osred. odbora; Mayer Mauricij, kot član osred. odbora, in Vezer Geza, kot član osred. odbora.

Istočasno je bilo v smislu § 75. Zakona o organizaciji gasilstva **imenovano začasno starešinstvo in osrednji odbor Gasilske zajednice za Dravsko banovino in to:**

Turk Josip, posestnik iz Ljubljane — za starešino,

Kodredr. Anton, mest. urad., član uprave Gasilske zveze iz Ljubljane — za poslevodečega podstarešino,

Pogačnik Bogdan, ban. ravn., starešina gasilske župe iz Maribora — za podstarešino,

Mežek Franc, mest. urad., član Pgč iz Ljubljane — za tajnika,

Rupnik Jože, priv. urad., predsednik Pgč Št. Vid — za namestnika tajnika,

Lah Miha, posestnik in trgovec, predsednik Pgč Nevlje — za blagajnika,

Guček Franc, starešina župe Laško — za namestnika blagajnika,

Klar dr. Franc, zdravnik in nar. poslanec, predsednik Pgč Dolnja Lendava — za člana osred. odbora,

Jenko Jože, posestnik, predsednik Pgč Vavta vas, član uprave Gasilske zveze — za člana osred. odbora,

Gologranc Konrad, mestni stavbenik, starešina župe Celje — za člana osred. odbora,

Vogelnik Alojzij, industrijec, član uprave župe Radovljica — za člana osred. odbora,

Drobne Jože, posestnik, starešina župe iz Šmarij pri Jelšah — za člana osred. odbora,

Musek Ljudevit, šol. upr., starešina župe Ptuj, glavni urednik »Gasilske zveze« — za člana osred. odbora,

Žvan Ivan, posestnik, predsednik Pgč Toplice na Dol. — za člana osred. odbora,

Snoj Franc, priv. uradnik, podstarešina Gasilske zveze — za člana osred. odbora.

Novoimenovano začasno starešinstvo in osrednji odbor je dolžno v smislu § 75. Zakona o organizaciji gasilstva opravljati najnujnejše in neodložljive posle ter v najkrajšem času popraviti vse nepravilnosti in nezakonitosti v delu

bivšega starešinstva in osrednjega odbora zajednice in računati s § 51. Zakona, da se v zakonskem roku izvedejo volitve za stalno starešinstvo in osrednji odbor zajednice.

O zgornjem odloku zvezinega starešinstva obvestite Gasilsko zajednico za Dravsko banovino in nato vse bivše in novoimenovane člane starešinstva in osrednjega odbora s tem, da novoimenovano starešinstvo in osrednji odbor takoj prevzame dolžnosti, a o izvršitvi in predaji se naj takoj poroča Gasilski zvezi kraljevine Jugoslavije.

Za Gasilsko zvezo kraljevine Jugoslavije

Generalni sekretar:
Ing. Jar. Šel, s. r.

Starešina:
Dr. Dušan Kastel, s. r.

Vesti starešinstva gasilske zajednice za Dravsko banovino

Gasilska zveza kraljevine Jugoslavije nam je pod št. 3265 z dne 7. oktobra t. l. priporočila knjigo »Vazdušni napadi na stanovništvo — pasivna vazдушna odbrana«, ki jo je spisal ing. Milenko Filipović, inženjersko tehnični kapetan v Beogradu. Tiskana je v cirilici, ima 180 strani velikega formata in stane 50 Din.

Štev. 3149

Ljubljana, dne 20. novembra 1936.

OKROŽNICA

vsem gasilskim četam in župskim upravam Gasilske zajednice Dravske banovine.

Dne 1. decembra t. l. praznujemo praznik Zedinjenja Slovencev, Srbov in Hrvatov kraljevine Jugoslavije.

Dolžnost slovenskega in jugoslovanskega gasilstva je, da praznik Zedinjenja proslavi kolikor mogoče svečano, dostojno in v pravem duhu našega gasilstva.

Pokažimo zlasti ta dan, da nas veže prava slovenska in jugoslovanska zavednost v bratsko vzajemnost z vsemi državljani naše ljubljene, z ogromnimi žrtvami in požrtvovalnostjo ustvarjene jugoslovanske državne skupnosti.

Naša kraljevina Jugoslavija združuje v državni skupnosti Slovence, Hrvate in Srbe. Različni po svoji kulturi, jeziku, veri, zgodovini, tradiciji, običajih, šegah, narodnem gospodarstvu itd. so se v letu 1918. združili in povezali v enotno, suvereno, samostojno državno skupnost na osnovi načela popolne enakopravnosti. Po tem načelu so vsi trije bratski narodi enakovredni: Srbi, Hrvati in Slovenci imamo pravico in dolžnost, da v tej skupni državi samostojno in samobitno razvijamo svoje narodno življenje v vseh panogah in smereh, ki jih naš duh snuje, ustvarja, razvija in oblikuje. V naši jugoslovanski državni skupnosti nam je to omogočeno in zajamčeno po ustavi.

Ravno naš gasilec je po svojem stremljenju in po svojih načelih oni važen činitelj, ki je med prvimi poklican, da s svojim delom in s svojim zgledom pospešuje in širi misel medsebojnega, pravega in zavednega jugoslovanskega bratstva. Kakor je dolžnost vsakega gasilca, da pomaga svojemu bližnjemu v nesreči, prav tako mora biti on nosilec zavednosti jugoslovanske državne skupnosti.

Slovensko gasilstvo mora biti odsvit slovenske narodne samobitnosti, a istotako tudi živa veja jugoslovanske državne skupnosti.

Tako bomo najlepše vršili visoko poslanstvo vzajemne pomoči in bratstva.

Ko proslavljamo obletnico našega zedinjenja, ne smemo pozabiti onih, ki so svoje trpljenje ali celo svoje življenje žrtvovali na oltar naše jugoslovanske domovine: padlih junakov in invalidov. S toplo hvaležnostjo se jih spominjajmo!

Na dan praznika Zedinjenja pa proslavljamo tudi vse one, ki z modrostjo duha vodijo krmilo naše državne skupnosti in našega jugoslovanskega gasilstva.

Živio naš kralj Peter II.!

Živio naš pokrovitelj kraljevič Tomislav!

Živio Nj. Vis. knez namestnik Pavle!

Živio naš visoki kraljevski dom!

Odredba.

Proslava praznika naj se vrši na sledeči način:

Vse gasilske čete in edinice se na dan proslave Zedinjenja dne 1. decembra t. l. v svečanem kroju udeleže polnoštevilno ali vsaj po svojih odborih cerkvenih svečanosti in morebitnih drugih prireditih v počastitev tega praznika.

Vse potrebno naj ukrenejo v svojem delokrogu gasilske edinice, upoštevajoč krajevne razmere.

Prednja okrožnica naj se prečita zbranemu članstvu na dan proslave.

Z gasilskim pozdravom: Pomoz Bog!

Starešinstvo Gasilske zajednice Dravske banovine v Ljubljani.

Vsem gasilskim četam in župskim upravam je starešinstvo Gasilske zajednice Dravske banovine razposlalo dne 24. novembra t. l. pod št. 3150 sledečo okrožnico:

I.

Dne 17. novembra t. l. se je vršila seja starešinstva Gasilske zajednice Dravske banovine v Ljubljani. Sklenjeno je bilo, da se za december predvideni gasilski izpiti prelože do nadaljnega.

Starešinstvo Gasilske zajednice bo prihodnji seji osrednjega odbora zajednice predložilo točno izdelan predlog zaradi odložitve gasilskih izpitov.

Doslej je ugotovljeno, da so bile priprave za gasilske izpite pomanjkljive ter da niso bili v podrobnosti izdelani tozadevni načrti.

II.

Sprejemanje članstva: Za člane morejo biti sprejeti vsi polnopravni državljani, ki prijavijo svoj pristop, so neoporečni in telesno sposobni. Zakon o organizaciji gasilstva v § 7. točno opredeljuje kvalifikacijo državljanov, kateri imajo pravico do vstopa in članstva v gasilskih četah. Nikakor ne more upravni odbor gasilske čete odkloniti sprejema v gasilsko četo onim osebam, ki odgovarjajo načelom § 7. zakona o organizaciji gasilstva. Odkloniti pa se mora sprejem vsake osebe, ki tem osnovnim načelom ne odgovarja, bodisi da je telesno nesposobna, bodisi da je njeno življenje tako, da se je po njem ne more smatrati za nravno in moralno sposobno.

§ 13. zakona o gasilski organizaciji odreja, da odloča o sprejemu v članstvo upravni odbor na vloženo pismeno prijavo. Določila tega § pa so v zvezi z določili § 7. zakona o organizaciji gasilstva.

Odkloniti se sme sprejem samo tedaj, ako je bil n. pr. kdo kaznovan radi dejanja, katero se smatra po določenih kazenskega zakonika za nečastno in ki so takega značaja, da je možno vzeti dotični osebi gotove državljanske pravice.

Odklonitev sprejema mora biti utemeljena ter mora biti utemeljitev razvidna iz zapisnika seje upravnega odbora.

Zlasti pa mora biti utemeljena izključitev kakega člana. Izključitev je možna samo tedaj, ako je član izgubil one lastnosti, katere so bile za sprejem v četo merodajne, to so one po določbah § 7. Poleg tega je pri izključitvi upoštevati določila § 16. zakona o organizaciji gasilstva in člena 93. pravil gasilske službe. Brez izgube teh lastnosti in ne upoštevajoč omenjenih določil se ne more izključiti nobenega člana.

Utemeljitev o izključitvi mora biti točno zabeležena v zapisniku seje upravnega odbora in se mora javiti izključitev višji gasilski edinici.

III.

Starešinstvo Gasilske zajednice je v seji dne 17. t. m. sklenilo, da se uvede pri vseh gasilskih četah slovenski poveljevalni jezik na podlagi vojaškega vežbovnika za redovne vaje. Povelja se bodo prilagodila duhu in miselnosti slovenskega jezika. Tozadevni predlogi se bodo izdelali za sejo osrednjega odbora Gasilske zajednice po predhodnem zaslišanju priznanih strokovnjakov in slovenskih jezikoslovcev.

IV.

Ustanovitev novih čet: Nove čete se smejo ustanovljati povsod, kjer je podano verjetno jamstvo, da se bodo čete mogle organizirati, da bodo mogle delovati in se za svoje delo tudi primerno organizatorično in tehnično usposobiti. Pristopivših članov mora biti najmanj 15 poleg članov upravnega in nadzornega odbora.

V smislu § 32. zakona o organizaciji gasilstva pripada gasilskim župam inicijativa in dolžnost, da organizirajo gasilske čete v svojem območju. Ne more pa biti to izključna pravica gasilske župe. Inicijativa za organiziranje gasilske čete pride tudi lahko od drugod. Radi tega se smejo gasilske čete ustanovljati svobodno in povsod, ako je verjetno podano jamstvo za njih ustanovitev, obstoj in razvoj.

Gasilska župa nima pravice preprečevati in prepovedovati ustanovitve gasilskih čet, nasprotno mora celo stremiti za tem, da se nove ustanovljajo.

Zaradi tega bo starešinstvo Gasilske zajednice pospeševalo ustanovitev gasilskih čet povsod v smislu zakonitih predpisov.

V.

Mnogo gasilskih edinic še ni poslalo statističnih podatkov. Statistika je zelo važna; zaradi tega se naroča vsem gasilskim edinicam, da najkasneje v 8 dneh po prejemu te okrožnice pošljejo še neizpolnjene statistične tiskovine. Navesti se mora točno in resnično število članov, ne sme se nobenih članov izpustiti ali prikriti. Pri nekaterih gasilskih četah se je vpeljala grda in vsake obsodbe vredna navada, da število članstva iz raznih neutemeljenih razlogov prikrivajo.

Ugotovitev točnega števila članstva je neobhodno potrebna, ker se po številu članstva merijo pravice vsem gasilskim edinicam. Prepričani smo, da štejejo naše gasilske ednice mnogo nad 30.000 članstva, vendar ga toliko sta-

tistično ni prijavljenega. Mi pa moramo gledati na to, da zajednica dobi večje zastopstvo v Gasilski zvezi v Beogradu, kar je pa odvisno le od števila prijavljenih članov. Doslej imamo v upravi Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije samo tri člane iz Dravske banovine; pripadajo nam pa štirje, če statistično dokažemo, da imamo več kakor 30.000 članov.

Predavanje z oficirskega tečaja v Beogradu.

Bojni strupi

(Nadaljevanje.)

2. Zaščita pred eksplozivnimi bombami in prva pomoč ranjencem.

Težko je urediti zatočišča, ki bi istočasno ščitila pred strupenimi in eksplozivnimi bombami. Za zaščito pred majhnimi eksplozivnimi bombami in drobci večjih bomb, se morajo zgraditi zatočišča v kletih in nižje ležečih prostorih čvrsto zidanih državnih in privatnih poslopij.

Idealno bi bilo, ko bi vsaka hiša imela takšno sigurno zatočišče, ki bi v primeru potrebe lahko sprejelo vse prebivalce dotične zgradbe.

Gradnja velikih, specialnih zatočišč mnogo stane in je zraven tega še nepraktična, kajti v primeru, da zadene takšno zatočišče direktno eksplozivna bomba večjega kalibra, bi bilo število žrtev zelo veliko. **Zato se priporoča za zaščito pred eksplozivnimi bombami:**

— da se z gradbenim zakonom predpiše in ukaže, da se zidajo pri zidavi novih zgradb obvezno tudi močna zatočišča, ki ščitijo istočasno pred malimi eksplozivnimi in strupenimi bombami;

— da vsak lastnik hiše po možnosti takoj začne s temi pripravami ali da vsaj v doglednem času predvidi v kletih in nižje ležečih prostorih material za ojačenje zatočišča (železne nosilce, podpornike, vreče s peskom, mivko in pepelom itd.), da se morejo tako ta dela čimprej izvršiti;

— da vsak lastnik hiše pravočasno zahteva strokovni nasvet za specialno notranjo ureditev zatočišča (obnavljanje zraka, vpijanje ogljikovega dvokisa, filtriranje itd.).

Zatočišča ne smejo biti preveč velika, sprejmejo naj kvečjemu 30 do 50 ljudi, da je vzdrževanje reda in preprečevanje panike lažje. Število odprtin naj se skrči na minimum.

Najsigurnejša so ona zatočišča, ki so zgrajena že ob gradnji novih hiš iz armiranega betona po specialnem predpisu.

Zatočišča pa ne morejo ščititi ljudi, če bi zadela zatočišče direktno velika eksplozivna bomba (1—2 toni).

Prva pomoč ranjencem (osebam, ki so bile poškodovane od drobcev eksplozivnih bomb.) — To delo je že znano in obstoja v glavnem v sledečem:

— da se dotični del telesa, ki je ranjen, ki močneje ali slabeje krvavi, takoj previje in se tako ustavi vsaj nekoliko krvavenje;

— ako je ranjena kakšna večja žila (arterija) in je nastopilo močno krvavenje, je treba takoj izvesti močen kompresivni zavoj na rano — ali pa, če je ta velika, staviti na arterijo med srcem in rano elastično Esmarhovo obvezo in nekajkrat nato oviti ranjeni del (roko, nogo).

Takšne ranjence je treba prenesti čimprej v ambulanco ali bolnico radi čimprejšnje kirurške intervencije (podvezovanje krvnega obtoka);

— ako je zraven mehkih delov - mišic ranjena ali poškodovana tudi kost, jo je najprej treba uravnati v njen prvotni naravni položaj in jo fiksirati s pomočjo deščic in podobnega, da postane s tem prenos poškodovane osebe lažji in da se preprečijo močne bolečine zaradi pregibanja prelomljenih mest pri prevozu.

Obleke ni treba slačiti s poškodovanega uda (roke, noge), temveč jo eventualno prerežemo.

Ob priliki prve pomoči ranjencem se je treba ravnati po nekih običih pravilih:

— v takšnih primerih ne smemo izgubiti glave, temveč je treba delati hladnokrvno in treba skrbeti predvsem za to, da se ranjenec čim bolj in čim prej umiri;

— stori vse ukrepe, da se rana ne okuži;

— ako ud, na katerem se nahaja rana, močno krvavi, ga je treba po ovoju dvigniti kvišku, da se krvavenje vsaj delno ustavi.

Nevarnost je v vseh teh primerih različna, a zavisi od **velikosti in globine rane**, na prvem mestu pa seveda od **sile**, s katero so pokvarjeni notranji organi (krvni obtok, živci, kosti, mozeg, srce, organi trebušne votline itd.).

3. Zaščita pred strupenimi bombami in prva pomoč osebam, ki so bila poškodovana s strupi.

Zaščita pred bojnimi strupi se dosega z **osebnimi in skupnimi** zaščitnimi ukrepi.

Med **osebne zaščitne ukrepe** prihajajo: **maska, aparat s kisikom** in zaščitna obleka.

Skupna zaščita obstoja v: uporabi **zatočišč**, ki ne propuščajo bojnih strupov, čiščenju zemljišča, raznih stvari in predmetov, ki so zastrupljeni z bojnimi strupi, in v uporabi detektorjev za raziskovanje plinov in strupov.

Maska je priprava, ki je sestavljena zato, da zaščiti pljuča in oči. Uspešno ščiti skoraj pred vsemi strupi, ki so bili uporabljeni v pretekli vojni, v oni koncentraciji, ki jo je mogoče doseči na terenu, t. j. kadar atmosfera vsebuje zraven strupov dovoljno količino čistega zraka, t. j. vsaj 13 % kisika.

Sestoji iz naslednjih delov:

naličnice, ki pokriva vse lice in prilepi svoje robove na čelo, pred ušesa, in pod brado. Napravljena je iz impregniranega in gumiranega platna, lahko je pa tudi iz gumija. Pred očmi so očala iz nezlomljivega (tripleks) stekla;

kovinskega dela (osnove), na katerega se pritrdi cedilo (filter) ali gumijasta cev, ki vodi k filtru;

gumijaste cevi (pri civilnih maskah teh cevi nimamo) in iz

cedila (filtra) za očiščevanje zastrupljenega zraka. Cedilo je najvažnejši del maske in je napolnjeno s tako imenovanim »aktivnim ogljem« (ki ima veliko moč vpijanja strupov), ki je prav posebno razvrščeno in urejeno v posameznih slojih proti megli, dimu in prahu. Cedilo se običajno pritrdi s pomočjo posebnega vijaka na osnovo in lahko ščiti več ur, kar zavisi od moči vpijanja aktivnega oglja, koncentracije strupa v zraku, vlage oglja in prirode strupov. Ko je cedilo napolnjeno s strupom, ga ne propušča takoj v velikih količinah, temveč v posebnih odtenkih.

Naličnica maske se mora tesno prilegati licu, kajti v nasprotnem primeru bi strup prehajal ob robovih v masko in bi zastrupil nosilca. Robovi maske ne

smejo biti podviti ali zviti; na to je treba posebno paziti, ko si nameščamo masko. Pri nas se izdelujejo naličnice mask v treh velikostih (velike, srednje in male), a pri naličnicah iz gumija je dovolj ena sama velikost.

Cedilo maske otežuje nekoliko dihanje zaradi odpora (aktivnega oglja in vate) in se zaradi tega poizkuša pri vseh povojnih maskah zmanjšati čim bolj ta odpor. V miru se mora vaditi pravilno nameščanje mask, dolga nošnja in privaditi se je treba na odpor. Naporno delo pod masko morejo vršiti samo mlajši ljudje, ki so že navajeni na masko, medtem ko starejši ljudje ne morejo ničesar delati.

V trenutku nevarnosti je treba masko namestiti takoj in hitro in jo je potreba obdržati na licu vse dotlej, da neha nevarnost. Masko je treba namestiti v obrambeni položaj (na lice) čim se začne napad iz zraka, ker ne vemo v naprej, katera sredstva bo sovražnik uporabljal. Od pravilnega in hitrega nameščanja maske, kakor tudi od njene vzdržnosti v obrambnem položaju dokler obstoja nevarnost, je odvisno naše življenje.

Brada, dolgi lasje, šali itd. preprečujejo in onemogočajo pravilno in hitro namestitev maske. Z masko na licu ni treba letati, ker hitro dihanje škoduje njenemu dobremu in pravilnemu delovanju.

Deco je nemogoče zaščititi z maskami, ker ne morejo razumeti veliko potrebo maske za njih. Radi tega je treba deco pravočasno odpeljati iz ogroženih krajev ali pa v zatočišča in to v specialna zatočišča, ki ne propuščajo strupov.

Maska pa ne štiti pred ogljikovim monoksidom!

Aparat s kisikom. Ta aparat štiti organe za dihanje in oči v vseh koncentracijah pred vsemi bojnimi strupi. Oseba, ki je zaščitena s takšnim aparatom, ne vdihava zunanjega zraka preko cedila, temveč kisik, ki se nahaja pod pritiskom v jekleni bombi, odkoder se spušča s pomočjo cevi in posebnih priprav.

Ta aparat štiti tudi pred ogljikovim monoksidom kakor tudi pred novimi, doslej nepoznanimi strupi, v kolikor ti učinkujejo skozi organe za dihanje.

Aparat sestoji iz:

- a) bombe (steklenice) s kisikom,
- b) vrečice iz gumiranega platna, v katero prihaja kisik iz bombe,
- c) cilindrske posodice (kali - patrona) z lugom (KOH), ki zadržuje izdihani ogljikov dvokis in vodene pare,
- č) gumijaste cevi, ki spaja naličnico s posodico s kameno sodo odnosno z vrečico s kisikom in
- d) kožnate naličnice.

Ta aparat štiti za eno uro, ako delamo, in za dve uri, ako se ne premikamo. Aparat je drag, težek in kompliciran; nosi se obešen okoli vratu na hrbtu, ob strani ali na prsih.

Ta aparat dobivajo posebni oddelki, ki po svojem poklicu morajo izvrševati delo v prostorih, kjer obstoja velika in močna koncentracija strupa, kakor n. pr. oddelki za reševanje in prvo pomoč, gasilski oddelki, oddelki za reševanje in prvo pomoč, gasilski oddelki, oddelki za preiskovanje in uničevanje plinov itd.

Osebe, ki imajo ranjen bobnič, morajo v uho vtekniti vato, ki je namočena v olju radi zadrževanja strupov, ki bi lahko prodrli skozi uho do mozga in povzročili zastrupljenje.

(Dalje prih.)

Gasilstvo v službi obrambe pred vodo in pri drugih nesrečah

Ogenj in voda, sproščena svojih spon, sta enakovredna, neusmiljena sovražnika. Tu plezajo navzgor sikajoči plameni, da odrežejo v sobici nahajajočim se ljudem vsako pot za rešitev, tam obkrožajo besni rumeni valovi neusmiljeno na samem stoječo hišico, v kateri so za pomoč klicujoči prebivalci pred vedno rastočimi vodnimi masami zbežali na podstrešje ali celo na streho. Tu se bori korak za korakom proti dimu in plamenu gasilec, lastno življenje je postavil v nevarnost, da reši že mogoče omedlelega — nezavestnega; tam se bližajo še v zadnjem trenutku reševalci v rešilnem čolnu. Reševalci se bojujejo z nadčloveško močjo proti valovom, razburkanim od viharja, ki pokrivajo še nedavno zeleno livado, zdaj pristajajo, zveza z lestvami se napravi in srečni so, ki so se že čutili zapisani smrti. Kako so hvaležno bila srca vseh, ki so s strahom opazovali delo reševalcev — gasilcev, delo polno požrtvovalnosti, moči in hrabrosti.

Dokazali so, kaj zmore gasilec, kako izpolnjuje dano besedo, nastopiti v vseh nesrečah kot pomagač in rešitelj.

Ob vsakem času nastanejo povodnji in poplave; zdaj je ta kraj, drugič zopet drugi hudo udarjen. Baš naši gorski potoki, ki pridrve mnogokrat ponoči ter presenetijo mirno spavajoče prebivalce, nas navdajajo s tem, da mislimo tudi mi na vprašanje obrambe naše domovine pred uničujočimi elementi vode. Večinoma napravi voda ogromno škodo s tem, da preplavi naša polja in travnike, uniči poslopja, ljudi in živino, razdere ceste in mostove, a tudi mesta niso varna vkljub vsem varnostnim napravam. Opozarjam samo na ogromno škodo, ki jo napravi skoraj vsako leto Voglajna in Savinja v Celju in njegovi okolici.

Vedno v teh primerih kličejo gasilce, ki nudijo dragoceno pomoč in tudi pri nas bomo morali naše gasilske čete v ogroženih krajih navajati, da se bodo opremile in vadile ne le proti požaru, temveč tudi proti povodnji. Ustanovili bomo posebne oddelke, kajti kakor bom pozneje govoril treba v te oddelke posebne tehnično sposobne ljudi — imenujemo te oddelke »vodobranilce«, t. j. gasilstvo v službi pomoči v primeru poplav in povodnji. Ta oddelek bo svojo nalogo najbolje rešil, če bo razpolagal za svoje osebno delo, s primerno izobraženim in opremljenim članstvom.

Iz vseh oddelkov gasilske čete bomo v namen vodobranilstva izbrali one, ki so po možnosti služili v vojski pri tehnični trupi — pri pontonirjih, odnosno pionirjih — ali pa so po svoji službi posebno sposobni za vodno službo. Biti morajo dobri plavači, morajo imeti izkustva v vožnji z ladjami in morajo biti popolnoma zdravi. Neustrašljivost in napetost vseh duševnih in telesnih sil so lastnosti, s katerimi mora razpolagati vsak član odseka za vodobranilstvo.

Potrebneга moštva za te oddelke ne bo mogla nuditi gasilska četa — ona bo postavila le ljudi za okvir, ako bo treba izvršiti večja dela. Za večja dela potrebno moštvo pa treba pripraviti pred katastrofo, treba ga bo vaditi in voditi v posebnih listah.

Z ozirom na prednjo svojo opazko bomo tvorili sledeče kategorije moštva:

a) bivše podoficirje in vojake tehničnih trup, pionirje in pontonirje, zanesljive polirje in preddelavce tehničnih obratov kot voditelje posameznih skupin, odnosno vodje oddelkov,

b) stavbne profesioniste vsake vrste kot preddelavce,

c) splošno močne ljudi, ki so usposobljeni za daljša in naporna dela, kot pomožne delavce,

d) slabейše ljudi za stražno in opazovalno ter patroljno službo, kakor tudi za lažja dela.

Za uspeh dela pri poplavalah je največje važnosti, da so delovodja in vodje oddelkov dorasli svoji nalogi. Pri izbiri teh se bomo ozirali le na zmožnosti in izkušnje z ozirom na naloge, ki jih morajo rešiti, in se nam bo v primeru nevarnosti, s posebnim ozirom na resnost nevarnosti in pri nekoliko uvidevnosti posrečilo, gasilske šarže, ki jih moramo preiti, obvarovati pred ozlovoljenostjo s tem, da jim poverimo druge naloge. Preskrba potrebnega materiala, razdelitev na delovne skupine, nadzorstvo prehrane straž itd., so naloge, ki jih odredimo tem šaržam.

Materialni in osebni ukrepi ne bodo zadostovali, da usposobimo gasilce za zanesljivo in izdatno pomoč v primeru povodnji. Naloge rešilne in reševalne službe so namreč tako težke, da jih lahko vrši le v ta namen izvežban in opremljen oddelek.

To prepričanje je danes že skoraj povsod dovedlo do tega, da ustanavljajo v okviru gasilstva posebne vodobranilne oddelke in s tem smo prišli do najvažnejšega dela pri sestavljanju teh oddelkov. Ne bom trdil, da ni gasilstvo že pred sestavljanjem vodobranilnih oddelkov iz svoje sredine pri povodnji storilo dragoceno delo; toda priznati moramo, da bi storili še mnogo več, če bi bili pripravljeni in opremljeni za to delo, če bi bili tako opremljeni in pripravljeni, kakor smo za požarno službo.

To nalogo in ta smoter bomo dosegli le, če bomo v okviru gasilstva ustanavljali posebne vodobranilne oddelke.

Nekaj časa je bilo v gasilstvu še vprašanje, ali se naj v primeru povodnji ali katastrof pritegne k reševanju tudi gasilstvo, in je v nekaterih primerih nastala bojazen, da bi se s tem gasilstvo odtegnilo svojemu glavnemu namenu.

Končno pa je le predrlo naziranje, da naj vrši reševalno službo ob povodnji gasilstvo.

Nujnost tega naziranja pa utemeljujejo tudi višji nameni gasilstva.

Pri gasilstvu se zberejo najboljši iz naroda z nalogo, da v plemenitem stremljenju stavijo skupno svojo moč v službo slabейšega, da svojemu bližnjemu prinašajo v sili pomoč in podporo, čeprav ob tem ne gre za reševanje človeških življenj, temveč le za rešitev imetja bližnjega ali skupnega narodovega premoženja. Tem plemenitim ciljem, katerim zahvaljuje gasilstvo svoj moralni položaj in ugled, bi naravnost nasprotovalo, če bi hoteli našo pomoč omejiti le na požare.

To naziranje je dovedlo do tega, da so v inozemstvu povsod, kjer so napravile povodnji že ogromno škodo, ustanovili v okviru gasilstva posebni vodobranilni oddelek, da bi bili pri ponovni vodni katastrofi bolj pripravljeni kakor doslej. Preden bom govoril o delu, ki ga morajo pričakovati vodobranilni oddelki, je nujno potrebno, da govorimo obširneje, kako ustanavljati vodobranilne oddelke. Ti migljaji in nasveti veljajo onim četam, v katerih okolišu vodni elementi napravljajo često ogromno škodo. Čeprav delujem organizatorično že precej let na polju gasilstva, nisem sam mislil še na ustanavljanje teh oddelkov. Po nalogi gasilske zajednice sem se pečal v zadnjem času tudi s tem vprašanjem ter preštudiral literaturo inozemstva ter je današnje moje predavanje le sad tega študija.

Kakor hitro bodo voditelji gasilstva v ogroženih krajih uvideli potrebo ustanovitve takih oddelkov, sem prepričan, da boste vprašanju posvetili vse svoje sile zavedajoč se važnosti tega vprašanja za blagor naroda.

Kakšne bodo li naloge, ki jih bomo morali pri tem rešiti, da pridemo do praktičnih uspehov?

Prva naloga bo predvsem, da svoje prepričanje o nujnosti organizacije vodobranilnih oddelkov razširimo v najširše kroge naroda, predvsem pa da pridobimo vse vplivne osebnosti in si zasiguramo njih sodelovanje.

Ko se vam je to nekoliko posrečilo in ste pripravili tla, da ste si zasigurali potrebno podporo, tedaj pričnite z nabiranjem potrebnih sodelavcev in z zasiguranjem ter nabavo potrebne tehnične opreme. (Dalje prih.)

Dopisi

Maribor. Poročilo o izvršeni nenapovedani obrambi namišljenega zračnega napada na objekte delavnice drž. železnic v Mariboru, postaja Maribor, kor. kol. in Sred. stovarišče materiala Maribor, dne 18. oktobra 1936 ob 8.48 uri.

Dejansko stanje: Ob 8.45 je javil službujoči opazovalec raz delavniškega opazovalnega stolpa, da se bližajo iz severo-zahodne strani v smeri proti delavnici sovražna letala. Takoj se je odredilo, da so se začela dajati predpisana signalna znamenja s parno sireno v opozorilo prebivalstva na nevarnost napada. Tedaj je tudi vodstvo kurilnice Maribor odredilo dajanje signalov iz lokomotivskih piščalk.

Delavniški službujoči gasilski vod je po dobljenem ukazu, opremljen z zaščitno opremo neposredno nastopil v obrambno pripravljenost. Tik na to je javil opazovalec iz stolpa, da so spustila sovražna letala bombe na delavniške objekte. Prva — vžigalna — je padla na delavniško modelno podstrešje, druga — rušilna bomba — pa v obližje i. s. na progo tik pred glavnim delavniškim vhodom. Ze omenjeni službujoči vod je stopil ob 8.48 v akcijo z motorno brizgalko I, v naglici razvil 2 (dve) cevi ter dal ob 8.50 vodo. Tej akciji se je pridružila ob 8.58 dospela mariborska gas. četa s I. vodom, ki je dal vodo ob ca. 8.59. Med tem so nam pa javile edinice Maribor, kor. kol. in Sred. stovarišče materiala, da so vžigalne bombe vžgale poslopja navedenih edinic. Na tuljenju siren in delavniški telefonski poziv so prihitali iz svojih domov službe prosti delavniški gasilci in gasilci kurilnice ter vojaštvo na pomoč. Pridružili so se gasilci Maribora 4 (štiri) vodi, iz Studencev dva voda, iz Podbrežja, Pekar, Razvanja, Hoč in Bohove po en vod. Medtem je že delovala ekipa za ugotavljanje bojnih plinov, ki je konstatirala, da gre za vžigalne in rušilne bombe. Mariborska mestna policija in studenški orožniki so pa skrbeli za vzorni red. Prispele čete so se razmestile na sledeči način:

Delavniški II. vod z motorno brizgalko štev. II. Obramba kovačnice in vozovnega odelanja. Razvil 2 cevi in dal vodo ob 8.55 uri.

Delavniški vod III z motorno brizgalko štev. III, obramba lesnega skladišča (žaga). Razvil 2 cevi in dal vodo ob 8.57 i. s. s pomočjo studenške, pekrske, razvanjske in hočke gasilske čete. Slednje so črpale vodo iz reke Drave v dveh cevnih vodih potom tako zvanih »verig«, ker bi bil sicer vodni pritisk pre slab. Vodo so dale slednje čete ob 9.16 in 9.18 uri.

Stalna vodovodna napeljava iz Drave je bila po padli rušilni bombi poškodovana in je izvršil na njej popravilo delavniški gas. pionirski vod.

Kurilniški vod in lokomotiva sta prevzela obrambo poslopja Sred. stovarišča materiala, razvile 4 cevi. Voda ob 8.52, 8.53 in 8.55 uri. Pri tej rešilni akciji sta sodelovali gas. četi Podbrežje in Bohova. Voda ob 9.05 in 9.12 uri. Mariborska gasilska četa z II., III. in IV. vodom. Obramba poslopja postaje Maribor, kor. kol. Razvili 4 cevi. Voda ob 8.55 in 8.57 uri.

Ob 9.45 uri se je z zopetnim znakom sirene in zvonjenjem zvonov dalo znamenje, da ni več nevarnosti zračnega napada letal.

Po končani obrambni akciji je odredil vodja reševalne akcije Kessler Alfonz zbor ter sprejel raport posameznih čet in ugotovil, da je sodelovalo vsega 157 mož z 12 motornimi in 2 ročnimi brizgalkama, »Magirus-lestva« in kompletna »ekipa« delavniške gas. čete proti bojnim plinom. Razvitih je bilo vsega 3240 metrov cevi.

Zupni podstarešina Kessler Alfonz je nato podal komandantu mesta gosp. brigadnemu generalu Milenkoviču, ki je ves čas z zanimanjem sledil poteku obrambnih akcij, svoje poročilo. Tej akciji so prisostvovali tudi gg. upravnik delavnice drž. žel. ing. Vidic Ignac, njegov pomočnik ing. Dimitrijevič Dimitrije, dežurni ing. Zdravkovič in drugi inženirji ter adjutant mestnega komandanta in kapetan, ki je poveljeval na pomoč prispelemu vojaštvu, in končno zastopniki obeh gas. žup gg. Klememčič Milan, Kaloh Alojz, Pšeničnik Franc ter Ramšak Franc.

Po oceni navzočih strokovnjakov je ta obrambna akcija popolnoma uspela.

UČITELJSKA TISKARNA reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6

tiska vse za Vas, i. s.: društveno glasilo, tiskovine, pisemski papir, vabila, posetnice, letake, lepake, cenike, kataloge in še mnogo drugega

KNJIGARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6
MARIBOR, PALAČA BAN. HRANILNICE

ima bogato zalogo leposlovnih in strokovnih knjig za Vaše knjižnice in za Vašo osebno uporabo. Poleg slovenskih knjig ima tudi zalogo drugih slovanskih, francoskih, angleških in nemških knjig. — Revije, časopisi, znanstveni listi. — Velika zaloga slik.

Pišite po kataloge in cenike!

Napredek države, dežele in posameznika je mogoč le s pomočjo novih posojil naših domačih denarnih zavodov, ki zbirajo brezposeln denar in ga stavijo na razpolago delavnemu, pridobitnemu gospodarstvu, omogočujejo s tem gospodarsko delovanje sploh in pobijajo brezposelnost. — Vlagajte v največji naš denarni zavod

Mestno hranilnico ljubljansko,

ki obrestuje nove vloge, vložene po 1. januarju 1933,
po 4—5% in jih izplačuje neomejeno na zahtevo.

Varčevanje ni nikak abstrakten pojem, temveč poseben način gospodarjenja, ni osebna zadeva posameznika, ampak vedno bolj se kaže vez med njim in splošnim napredkom narodnega gospodarstva. Varčevanje dobiva socialen pomen, ker nima od njega koristi le varčevalec, ampak celokupno narodno gospodarstvo. Vsak posamezen varčevalec soustvarja kapital, ki ga potrebujemo za ustvarjanje novih dobrin s produktivnimi investicijami, za dvig kmetijstva, obrti, industrije in trgovine. Od razmaha domačega gospodarstva, od porasta domačega kapitala pa ima v prvi vrsti korist narod, posamezni član naroda, ki si je kapital ustvaril. Ne pomaga gonja proti tujemu kapitalu, dokler nimamo svojega lastnega.

Varčevanje samo pa še ni vse. Res je predpogoj štednje, da se ne troši nesmotreno in po nepotrebnem. Ni pa to edini pogoj. Dobrine in vrednote, ki so ostale nepotrošene, se morajo v prid splošnosti razumno izkoristiti. S tem pa je tudi že povedano, da ne hrani oni, ki doma denar tezavrira. Ravno to tezavriranje denarja je eden glavnih faktorjev, ki so povzročili današnje pomanjkanje gotovine. Vzrok naše gospodarske krize ni toliko zunanji, kakor predvsem notranji in ena glavnih težav obstoji v tem, da denarna sredstva niso osredotočena v denarnih zavodih. Če odstranimo ta vzrok, denarno krizo, bo sam od sebe odpadel velik del gospodarskih težav. Le če se denar redno steka in odteka v denarnih zavodih, lahko ti regulirajo gospodarsko življenje, dvigajo s tem življenjski standard, dvigajo dohodke posameznikov in zbirajo prihranke — kapital.